

Beste Vrienden van de Zuiderkerk

Elk jaar probeert de stichting een deel van de Zuiderkerk in het zonnetje te zetten. Dit jaar de Zuidertoren, die sinds lange tijd eigendom is van de burgerlijke gemeente.

De kerktoren is onlosmakelijk verbonden met de kerk. De luidklok in de toren wordt bij elke kerkdienst geluid door een schakelaar om te zetten onderin de toren die via een deur onder het orgel vanuit de kerkruimte door de koster te bereiken is. Reden genoeg om de toren te beklimmen en van het inwendige van de toren foto's te maken voor dit artikel.

In de kerk een expositie 'Mijn Zuiderkerk', over 600 jaar Zuiderkerk.

Het Informatieblad zou wat eerder verschijnen dan nu het geval is en daardoor zijn 'Activiteiten in en om de Zuiderkerk' deels al achter de rug, daarvoor excuus.

Wilt u onze stichting dit jaar steunen met een donatie of heeft u dat reeds gedaan dan zeggen wij u daarvoor hartelijk dank.

Met vriendelijke groet,
Cees Rijnders voorz./secr. SVZK

De Zuidertoren

Via de burgerlijke gemeente werd ik gebeld door de stadsbeiaardier van Enkhuizen, Frits Reynaert, met de uitnodiging om mee de toren op te gaan als hij het carillon gaat bespelen, dat is op woensdagmorgen of vrijdagavond. Met Paul Hulsman, de man van dominee Hetty Boersma, en fervent fotograaf, gingen we mee de toren op. Het eerste deel via een gemetselde wenteltrap, daarna houten trappen, daarbij kwamen we zware houtconstructies tegen en een prachtig uurwerk en speeltrommel, waarop de diverse nummers op waren 'gestoken' zoals dat heet.

De bouw van de toren

De bouw van de kerk, gewijd aan de martelaar Pancratius, moet rond 1423 zijn begonnen, nadat in 1422 de inwoners van Enkhuizen verlof kregen van hertog Jan van Beieren om de buitendijks gelegen kerk van het in 1421 overspoelde Oostdorp af te breken en een nieuwe kerk te bouwen binnen de dijk. De kerk was in 1458 grotendeels voltooid; ook het onderste deel van de toren was toen gereed. Het bovenste deel van de toren, die ± 75 meter hoog is, kwam gereed

in 1524. De toren is eigendom van de burgerlijke gemeente Enkhuizen en werd in 1992 gerestaureerd

Op de luidklokkenzolder hangen twee klokken. De grootste luidklok is van Geert van Wou uit 1509 en heeft als tekst: *SALVATOR IS MYN NAEM * MYN GHELUIT SY GODE BEQUAEM * GERHARDUS DE WOU ME FECIT ANNO DOMINI MCCCCCIX*; Deze hangt pas sinds 1653 in de Zuidertoren. Deze klok is ook aangesloten op het carillon hoger in de toren. De kleine luidklok is van Gebr. Hemony en heeft als opschrift: *BENEDICAT TERRA DNM. LAUDET ET SUPEREXALTET EUM IN SAECULA F&P HEMONY ME FECIT Ao. 1648*, (Nederlands:

Zegenen moet de aarde de Heer, hem lofzingen en hogelijk verheffen tot in alle eeuwen. F&P Hemony

maakten mij in het jaar 1648). Deze klok speelt niet mee in het carillon en diende voor 1936 als brandklok.

Foto Paul Hulsman

Het carillon

In de achtkant van de Zuidertoren bevindt zich een carillon bestaande uit 52 klokken van de gebroeders François en Pieter Hemony en vele andere gieters die na de eerste levering rond 1648 klokken vervingen en aanvulden.

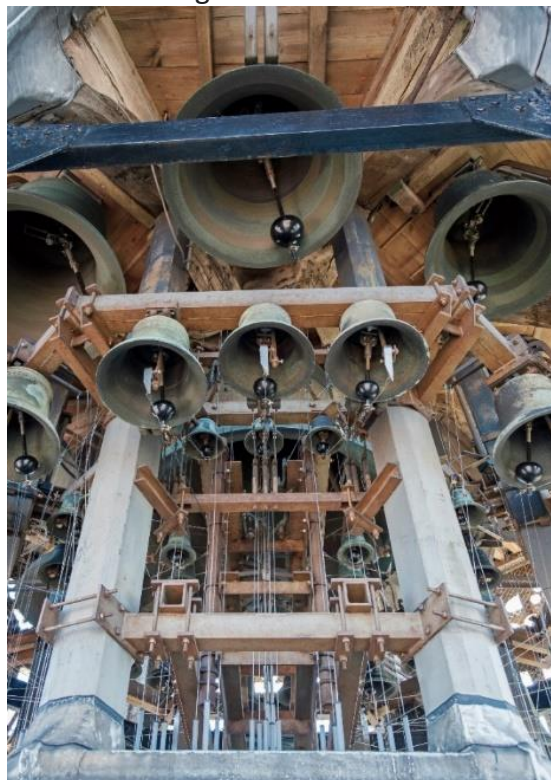

Foto Paul Hulsman

Van de 54 aanwezige klokken in de Zuidertoren zijn er nog zo'n twintig van voor 1800.

De speeltrommel

Sinds de 17e eeuw wordt dag en nacht elk kwartier de tijd aangegeven door de melodieën voortgebracht door de 17e-eeuwse speeltrommel. Deze zijn te vergelijken met een speeldoos. De doorsnede meet echter ruim één meter en de melodiestiften ('noten') zijn verplaatsbaar. Via een ingewikkeld systeem van roestvrij stalen draden staan deze noten in verbinding met de hamers aan de buitenkant van de klokken. Twee keer per jaar plaatst de stadsbeiaardier andere melodieën op de trommels. Men noemt dit 'versteken'.

Bron: Wikipedia

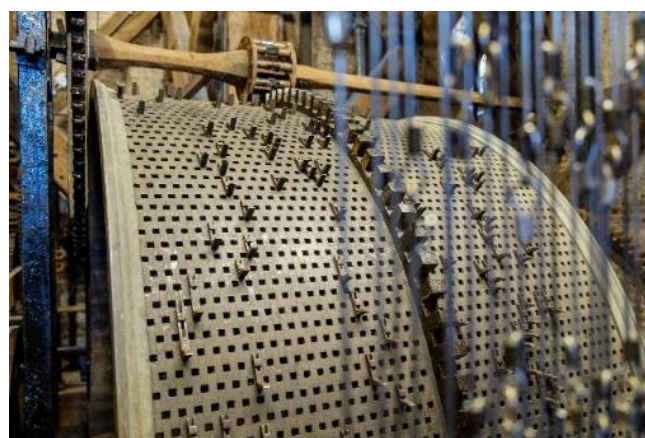

Foto Paul Hulsman

De diverse foto's geven, met bijbehorende tekst een goed beeld van het gebouw, dat zo fier boven de stad uitsteekt en vanaf grote afstand goed te zien is. Iedereen die via de dijk van Lelystad naar Enkhuizen rijdt ziet het silhouet van de stad al op grote afstand met als hoogste gebouw, de Zuidertoren.

Voortgang Project gewelfschilderingen

Het project, dat in 2017 begon, vordert gestaag maar minder snel dan de bedoeling was. In het vorige Informatieblad meldden we al dat het langer zou duren en het gesprek met de restauratoren zou plaatsvinden. Zoal het er nu voorstaat zullen we het project aan het einde van 2024 kunnen afronden.

Er zijn op dit moment 32 van de 54 panelen gereconstrueerd en daarvan zijn er 27 gesponsord. Er zijn nog een aantal panelen te sponsoren, op de internetsite van de Zuiderkerk onder het kopje 'vrienden' vindt u een overzicht van. Van het hele proces en uitvoering van project wordt een boek samengesteld. Met redacteuren

en schrijvers is een overleg geweest en het ziet er naar uit dat het boek er komt en wordt uitgegeven ook rond eind 2024.

Tijdens de zomeropenstelling tonen we de gereconstrueerde panelen in verschillende fasen van de reconstructie op een groot beeldscherm.

Activiteiten in en om de Zuiderkerk

Evensongs met de Martinus Cantorij:

24 september 2023

17 december 2023 (Lessons&Carols)

3 maart 2024

26 mei 2024

29 september 2024

22 december 2024 (Lessons&Carols)

Cantates:

26 november 2023

7 januari 2024

10 maart 2024 (betaald concert Via Crucis - Liszt)

16 juni 2024

13 oktober 2024

Orgelbespelingen

2023 Zuiderkerk Enkhuizen

Vrijdag 7 juli 15.00 u. António Pedroso

Vrijdag 21 juli 15.00 u. Jan Spijker

Vrijdag 4 augustus 15.00 u. Pieter Rynja

Vrijdag 18 augustus 15.00 u. Jos Martens

Toegang gratis

Collecte bij de uitgang

Zomeravond Concerten

2023 Zuiderkerk Enkhuizen

Vr. 30 juni 20.15 u. Wandelconcert door studenten de int. Orgelacademie Alkmaar (i.c.m. Westerkerk Enkhuizen)

Za. 15 juli 20.00 u. Roden Girl Choristers o.l.v. Sonja de Vries en Sietze de Vries, orgel

Za. 29 juli 20.00 u. Willeke Smits, orgel en Reiko Tsuiki, fluit

Za. 12 aug. 20.00 u. Laurens de Man, orgel en Irene Kok, cello

Za. 26 aug. 20.00 u. Jan Spijker, orgel en Marjon Strijk, sopraan

Toegang € 5,- / kinderen € 2,50

Beiaardconcerten Enkhuizen 2023

Op dinsdagavonden van 20.00 uur tot ca. 21.00 uur

Vanaf de Zuidertoren

20 juni Anna Kasprzycka Polen
27 juni Eddy Mariën België
4 juli Liesbeth Janssens & Rosalie d'Hollander - *Quatre Mains* België
11 juli Frits & Freya Reynaert NL
- *Beiaard & Viool*

Vanaf de Drommedaris

18 juli Julie Zhu U.S.A.
25 juli Bauke Reitsma NL
1 aug. Boudewijn Zwart & Wim Ruitenbeek - *Piano & Beiaard* NL

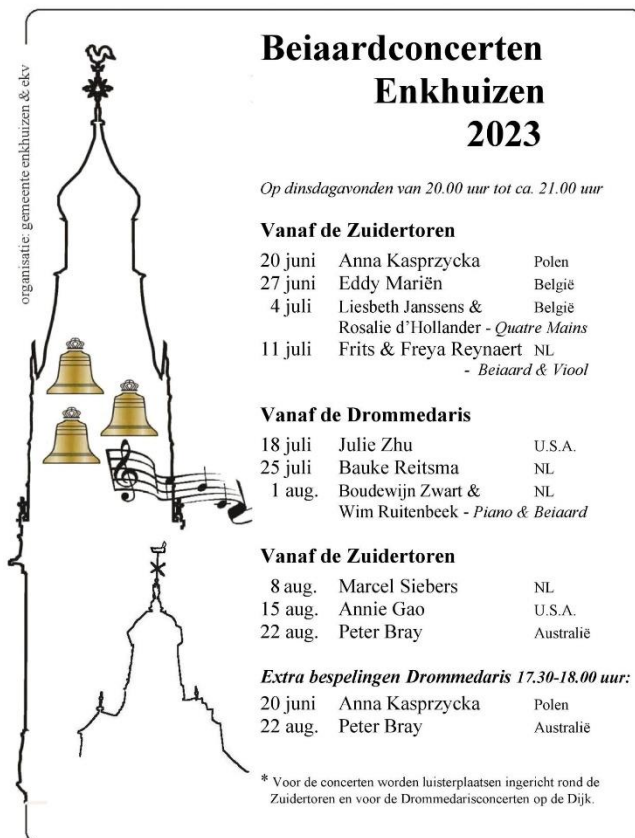
Vanaf de Zuidertoren

8 aug. Marcel Siebers NL
15 aug. Annie Gao U.S.A.
22 aug. Peter Bray Australië

Extra bespelingen Drommedaris 17.30-18.00 uur:

20 juni Anna Kasprzycka Polen
22 aug. Peter Bray Australië

* Voor de concerten worden luisterplaatsen ingericht rond de Zuidertoren en voor de Drommedarisconcerten op de Dijk.

Zomeropenstelling Zuiderkerk

De Zuiderkerk is open voor bezoek van vrijdag 7 juli t/m zondag 10 september op dinsdag t/m zaterdag van 13.30 tot 17.00 uur. Op de Open monumentendag van 9 september van 11.00 tot 16.00 uur en zondag 10 september van 12.00-15.00 uur.

Kunst in de (Zuider) kerk.

Expositie 600 jaar 'Mijn Zuiderkerk'

In de expositieruimte van de kerk laten deelnemers zien wat de Zuiderkerk voor hen betekent. Voor de één een prachtig monument voor een ander een plaats van geloofsbeleving. De expositie is in de kerk te bezichtigen op zaterdag van 12.00 tot 16.00 uur en tijdens de zomeropenstelling.

'Ik zie een poort wijd open staan' geschilderd door Klaas de Jong

Nog geen donateur van onze stichting?

Meld u aan via ons emailadres of telefoonnummer van het secretariaat.

FINANCIËEL VERSLAG 2022

Balans per 31 december 2022

Bank Rekening Courant	43.715,00
Bank Internet Plus	<u>100.000,00</u>
	143.715,00
Reservering legaat MD	5.000,00
Subsidiereserve Zuiderkerk	30.000,00
Reservering gewelf	56.013,00
Te betalen subsidie Zuiderkerk	0
Vermogen	<u>52.702,00</u>
	143.715,00

Staat van ontvangsten en uitgaven 2022

<i>Ontvangsten</i>	
Rente	-
Donaties Vrienden 2022	3.782,00
Donaties t.b.v. gewelf	<u>6.432,00</u>
	10.213,00
<i>Uitgaven</i>	
Bankkosten	433,00
Diversen	0,00
Drukwerk	832,00
Secretariaat	<u>108,04</u>
Uitgaven t.b.v. Stichting	1.373,00
Subsidie onderhoud Zuiderkerk	<u>10.000,00</u>
	11373,00
Uitgaven gewelf	<u>8.500,00</u>
	19.873,00
Mutatie reservering gewelf	-2.069,00
Mutatie subsidiereserve Zuiderkerk	-10.000,00
	41.417,20
Exploitatiesaldo	<u>2.409,00</u>
	10.213,00

(Zie het volledige financieel verslag op de website van de Zuiderkerk onder 'Vrienden')

Schenken, legaten en erfstellingen

U kunt de Zuiderkerk een plaats geven in uw nalatenschap door een legaat of een benoeming tot erfgenaam op te nemen in uw testament. Onze Stichting Vrienden van de Zuiderkerk is daarvoor de aangewezen organisatie om genoemd te worden.

U draagt dan bij in het in goede conditie doorgeven van de Zuiderkerk aan volgende generaties. Onze stichting heeft de ANBI-status.

Colofon:

Uitgave:

Stichting Vrienden van de Zuiderkerk te Enkhuizen

Secretariaat:

Korte Tuinstraat 4, 1601 CJ Enkhuizen

0228-317927, e-mail : stichtingvzk@gmail.com

RSIN 8160.39.768

Bank:

IBAN NL06ABNA0592966011 ten name van SVZK

Penningmeester:

Westerstraat 125, 1601 AE Enkhuizen

0228-320052